

Tájékoztató PANASZTÖRVÉNY

Az Országgyűlés által 2023. május 23-án elfogadta a **2023. évi XXV.**, a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvényt (**PANASZTÖRVÉNY**).

Az új Panasztörvény értelmében a vállalatok **belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozására és működtetésére lesznek kötelesek**, amelyen keresztül mindazok, akik szerződéses jogviszonyban állnak vagy álltak az érintett vállalkozással, akár anonim módon bejelenthetik az általuk tapasztalt jogellenes cselekményeket, mulasztásokat (pl. közbeszerzési eljárások során tapasztalt visszaélés, a szakmai titoktartás elmulasztása, fogyasztóvédelmi vagy környezetvédelmi szabálysértések, a munkáltató belső szabályzatában jogellenesnek minősített magatartásai).

Bejelentést tehet a foglalkoztató cég jelenlegi vagy korábbi munkavállalója vagy, akinek a foglalkoztatóval ilyen kapcsolat létesítésére irányuló eljárása még csak folyamatban van, valamint bejelentést tehet a jelenlegi és korábbi (társ)tulajdonosa, alvállalkozója, beszállítója, gyakornoka, önkéntese. A bejelentőt nem érheti hátrány a panasz megtétele miatt.

A törvény hatálya a legalább 50 fős vállalatokat érinti, illetve mellettük – létszámtól függetlenül – a pénzmosás elleni törvény hatálya alá tartozó cégeket pl. a hitelintézeteket, a pénzügyi szolgáltatókat, az ügyvédi irodákat és mindazokat a kereskedelmi vállalkozásokat, amelyek 3 millió forintot elérő, vagy annál nagyobb összegű készpénzt is elfogadnak.

A kkv-knak 2023. december 17-re, a nagyvállalatoknak pedig már 2023. július 24-re létre kell hozni a működő belső visszaélés-bejelentési rendszert.

Foglalkoztatottak száma	Pénzmosás elleni törvény hatálya alá nem tartozik		Pénzmosás elleni törvény hatálya alá tartozik	
	50 fő alatt	nem kötelező		kötelező
50-249 fő	kötelező	2023.12.17-től (közös rendszer is létrehozható)	kötelező	2023.07.24-től (közös rendszer is létrehozható)
249 fő felett	kötelező	2023.07.24-től (csak önálló rendszerben)	kötelező	2023.07.24-től (csak önálló rendszerben)

Gyakorlati teendők:

1. Belső eljárásrend kialakítása – szabályzat, belső eljárásrend elkészítése

Bejelentés történhet szóban, írásban, telefonon, személyesen (pl. külön e-mail fiók, panaszláda kihelyezése, telefonos vonal, stb)

A foglalkoztatónak a bejelentést tartós és visszakereshető formában kell rögzíteni, és 7 napon belül visszaigazolást küldeni a panasz beérkezéséről, vagy írásba foglalni és a bejelentő számára másodpéldányban átadni.

A visszaigazolás keretében a bejelentő részére általános tájékoztatást kell nyújtani az e törvény szerinti eljárási és adatkezelési szabályokról.

A panaszt az eljárásra jogosult szervhez történő beérkezésétől számított harminc napon belül kell elintézni. Ha a bejelentés elintézését megalapozó vizsgálat előreláthatólag harminc napnál hosszabb ideig tart, erről a panaszost az elintézés várható időpontjának és a vizsgálat meghosszabbítása indokainak egyidejű megjelölésével tájékoztatni kell. A panasz elintézésének határideje ebben az esetben sem haladhatja meg a hat hónapot.

A foglalkoztató köteles valamennyi bejelentést kivizsgálni. Az eljárásra jogosult szerv a panasz elintézésekor – a minősített adat, illetve a törvény által védett titok kivételével – a megtett intézkedésről vagy annak mellőzéséről az indokok megjelölésével a panaszost haladéktalanul írásban értesíti.

2. Adatvédelem biztosítása

Az eljárásra jogosult szerv a panasz vagy a közérdekű bejelentés elintézése során a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok szerint jár el.

A bejelentő adatai csak a bejelentés alapján kezdeményezett eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatóak át, ha e szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy az adatai továbbításához a bejelentő hozzájárult. A panaszos személyes adatai annak hozzájárulása nélkül nem hozhatóak nyilvánosságra.

3. Felelős személy vagy szervezet kialakítása

Lehet belső vagy külső megbízott is. A törvény előírja a vizsgálat és a vizsgáló pártatlanságát, függetlenségét. A bejelentés kivizsgálása elfogulatlanul és objektív módon kell történjen. Ennek értelmében a vizsgáló nem lehet olyan személy, aki a bejelentéssel érintett cselekményhez vagy személyhez kötődik.

A kkv-knál (50-249 fővel működő cégek) lehetőség közös rendszer üzemeltetésére, de itt is figyelemmel kell lenni a különböző országok eltérő nemzeti szabályaira a működtetés során.

A rendszer bevezetésének elmulasztása szankciókat vonhat maga után: A foglalkoztatás-felügyeleti hatóság a kötelezettségek teljesítését, az adatvédelmi szabályok betartását pedig a NAIH fogja ellenőrizni.

Részleteket a 2023. évi XXV. törvény tartalmazza.